

## ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

นายเจริญ มะโนเพชร

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การเรียนการสอนหรืองานในโรงเรียน จำนวนบุคลากร 120 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ด้าน เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 คือ ด้านการบริการ ด้านงบประมาณ ด้านการเงินและบัญชี และด้านพัสดุครุภัณฑ์

### วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ งานงบประมาณและด้านการเงินและบัญชี ด้านการบริการ และด้านที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านงานพัสดุและครุภัณฑ์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการเงินและบัญชี ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับ 10-20 ปีขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 แตกต่างกัน

โดยครูที่มีประสบการณ์ 10-20 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

## บทนำ

พระราชบัญญัติศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูป ในหลายๆ ประเด็น อาทิ เช่น 1) ปฏิรูประบบการศึกษา ให้สอดคล้องทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย 2) ปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการโดยการกระจายอำนาจ 4) ปฏิรูปครูคณาจารย์บุคลากรทางการศึกษาและ 5) ปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545, 3)

ซึ่งจะเห็นได้ว่าทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษานับเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งปัจจัยหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากการที่จะดำเนินกิจกรรมใดๆ ในการปฏิรูปในเรื่องใดๆ ก็ตามจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรและงบประมาณในการดำเนินการความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาอยู่ที่การปฏิรูปการเงินเพื่อการศึกษา หากไม่เปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารงบประมาณและการเงินเพื่อการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาคงเกิดขึ้นได้ยาก (สมชัย ฤชุพันธุ์. 2547, ออนไลน์)

ในรายละเอียดที่สำคัญที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาไว้ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล พระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นทำให้รูปแบบการบริหารโรงเรียนได้เปลี่ยนไปสู่การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งเป็นการถ่ายโอนอำนาจการบริหารให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จจุดเดียว (One Stop Service) ที่โรงเรียน (รุ่ง แก้วแดง. 2542, 246)

เป็นการบริหารที่ให้สถานศึกษาเป็นหน่วยตัดสินใจหลัก ที่สำคัญในระบบการศึกษาโดยโรงเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่มีความแตกต่างอย่างหลากหลาย (Beck; & Murphy. 1996, 2-3)

โรงเรียนที่ได้รับการกระจายอำนาจควรมีอิสระในการปฏิบัติงาน 5 เรื่อง คือ 1) มีอำนาจกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน 2) มีอำนาจในการควบคุมงบประมาณ 3) มีอำนาจในการบริหารงานบุคคล 4) มี

อำนาจในการบริหารหลักสูตร และ 5) มีอำนาจในการกำหนดและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร ในการกระจายอำนาจทั้ง 5 ด้าน ให้กับสถานศึกษา การกระจายอำนาจด้านงบประมาณนับเป็นหัวใจของการกระจายอำนาจ เพราะถ้าโรงเรียนไม่มีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณก็จะมีอำนาจในการบริหารในเรื่องอื่นๆ น้อยลง การกระจายอำนาจด้านวิชาการและบุคลากรได้ จะต้องได้รับการกระจายอำนาจด้านงบประมาณก่อน (Murphy. 1991, 46-49)

ดังนั้นการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเกิดขึ้นได้โรงเรียนต้องมีอำนาจที่แท้จริงในการควบคุมงบประมาณ โรงเรียนต้องมีอำนาจในการตัดสินใจว่า จะใช้งบประมาณอย่างไร และจะจัดสรรไปที่ใด การบริหารงบประมาณลักษณะนี้ เรียกว่า การบริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Budgeting) เป็นการบริหารงบประมาณที่กระจายอำนาจให้โรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณเป็นงบล่าช้าให้โรงเรียนแล้วให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ได้แก่ ครู ผู้บริหารโรงเรียนผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน ชุมชน เป็นผู้ตัดสินใจในการใช้จ่ายงบประมาณ

(The High Involvement. 2004, Online)

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาหลายราย มีงบประมาณมาใช้จ่ายในโรงเรียนมาก แต่คุณภาพของนักเรียนยังต่ำสะท้อนให้เห็นว่า การใช้จ่ายเงินและทรัพยากรที่มีอยู่ไม่ถึงผู้เรียน เพราะโรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้เงินที่มีอยู่ในการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ดังนั้น การให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารงบประมาณ มิได้หมายความว่าคุณภาพของนักเรียนจะสูงขึ้นหากสถานศึกษาไม่มีกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีเหตุผล และมุ่งเน้นการใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน การที่โรงเรียนจะใช้งบประมาณที่โรงเรียนมีอิสระในการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพนั้น สิ่งสำคัญอันหนึ่งคือ โรงเรียนต้องมีกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีเหตุผล โปร่งใสและชัดเจน ซึ่งจะทำให้การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนตอบสนองการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ และให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับงบประมาณที่แท้จริงของโรงเรียน ทำให้เกิดการทำงานเป็นทีม มีการประสานงานที่ราบรื่น และบรรยากาศขององค์กรจะพัฒนาขึ้น เพราะทุกคนเข้าใจว่า งบประมาณของโรงเรียนมาจากที่ใด จะนำไปใช้อะไร และทำไมจึงเอาไปใช้อย่างนั้น (Slosson. 2000, 54)

นอกจากนี้ กรอส (Gross. 1996: 52) ยังมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเปลี่ยนอำนาจการบริหาร และการควบคุมงบประมาณมาไว้ที่โรงเรียน ทำให้โรงเรียนจำนวนมาก ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ จำเป็นต้องมีการกำหนดกระบวนการจัดทำงบประมาณของโรงเรียน การมีกระบวนการจัดทำและการบริหารงบประมาณที่มีเหตุผลชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของทุกคน จะทำให้การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนไม่เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีอิทธิพลในสถานศึกษา แต่จะทำให้การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนมีความเป็นเหตุเป็นผล และมุ่งให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษา กระบวนการงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยหลายฉบับที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว อาทิเช่น งานวิจัยของ ลัว (Lau. 2003, Abstract) ที่ศึกษาพบว่า กระบวนการจัดทำงบประมาณมีผลต่อการใช้งบประมาณอย่างมี

ประสิทธิภาพ งานวิจัยของ อะลิสินา และคนอื่นๆ (Ayala; & Perotti. 2002; citing Alisina; et al. 1995, Online) ที่พบว่า กระบวนการงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้งบประมาณ งานวิจัยของ โกทซ์ และ เฮสส์ (Goertz; & Hess. 1998, 490) ที่พบว่า การมีกระบวนการงบประมาณที่ชัดเจน เป็นทางการทำให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม และมีความพึงพอใจในการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน ผลการวิจัยของ อารีลักซ์ พงษ์โสภา (2545: 91) พบว่า กระบวนการงบประมาณมีความสัมพันธ์ระดับสูง กับสัมฤทธิ์ผลของการบริหารงบประมาณ ดังนั้น การเปลี่ยนอำนาจการบริหารงบประมาณไปที่สถานศึกษา สิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนา เพื่อให้สถานศึกษาใช้งบประมาณที่ได้รับการกระจายอำนาจได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การพัฒนากระบวนการงบประมาณของสถานศึกษาให้ชัดเจน โปร่งใส แล้วพัฒนา บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ และมีส่วนร่วมในการ จัดทำงบประมาณของโรงเรียน ซึ่ง โอเดน; และ ปิกัส : ทอมสัน และ วูด (Odden; & Picus. 2004: 250; Thompson; & Wood.1998, 107) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพว่า จะต้อง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ แผนพัฒนาการศึกษา รายรับและรายจ่าย โดยการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดทำงบประมาณ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจะทำให้ทราบว่า สถานศึกษาต้องการพัฒนาการศึกษาในทิศทางใด และมีจุดมุ่งหมายอย่างไร รายจ่ายแสดงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาและรายได้แสดงถึงแหล่งรายได้ที่จะต้องจัดหาให้เพียงพอ กับรายจ่าย ซึ่งทั้งสามส่วนนี้ต้องมีความสมดุลกัน การจัดทำงบประมาณในลักษณะเช่นนี้จะทำให้สถานศึกษา บูรณาการงบประมาณ กับแผนพัฒนาการศึกษาเข้าด้วยกัน และเป็นการใช้กระบวนการงบประมาณเป็น เครื่องมือนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการศึกษา เมื่อมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแล้วก็ ดำเนินการตามกระบวนการวางแผน ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญคือ การจัดทำแผน การอนุมัติแผน การ ดำเนินการตามแผน และการประเมินผลแผน (อนันต์ เกตุวงศ์. 2541,47-49)

ดังนั้น กระบวนการงบประมาณจะประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ 1) การจัดทำ งบประมาณ เป็นขั้นของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย และความต้องการด้าน การศึกษา รวมทั้งการประมาณรายรับและรายจ่าย 2) การอนุมัติงบประมาณเป็นการนำเสนอแผน งบประมาณให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจพิจารณา 3) การบริหารงบประมาณเป็นการบริหารจัดการควบคุมการใช้ จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนที่ได้รับอนุมัติ 4) การประเมินผลงบประมาณ เป็นการประเมินผลที่ เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณ (The Institute for Democracy in South Africa. 2004: Online; Arosen. 1985, 255) ด้านการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ จะเน้นที่การใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้ หมดไป โดยไม่คำนึงถึงประสิทธิภาพเท่าใดนัก หากได้ผลลัพธ์ที่เท่ากันแต่ใช้งบประมาณน้อยกว่า ก็ไม่มี แรงจูงใจให้ดำเนินการดังกล่าว (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543,98) 4) ด้านการรายงานผล รายการที่ รายงานส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการมากที่สุดมีการรายงานเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ น้อยมาก และบุคคลที่ได้รับรายงานส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหารโรงเรียน (พีระพันธ์ มะรัตน์. 2543, 82)

ซึ่งข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดทำและบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สอดคล้องกับความเห็นของ อัจฉราชีวะตระกูลกิจ (2548, 7)

ได้กล่าวถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำงบประมาณที่ทำให้การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ที่ทุกส่วนราชการใช้กันอยู่ขณะนี้ ไม่ประสบความสำเร็จว่า มีสาเหตุเนื่องจาก 1) ในขั้นตอนของการวางแผนงบประมาณส่วนราชการ ไม่ให้ความสำคัญของยุทธศาสตร์ ยังผลให้ไม่สามารถจัดสรรเงินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ได้ 2) ส่วนราชการไม่แยกแยะภารกิจที่เป็นยุทธศาสตร์ออกจากภารกิจประจำ ทำให้มีการนำทุกภารกิจมาพิจารณาาร่วมกัน โดยไม่คำนึงความคิดริเริ่มการปรับลดงานที่ขาดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า ส่งผลให้ค่าของงบประมาณสูงกว่าความเป็นจริงมากเกินไป แนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงควรมี การพัฒนากระบวนการจัดทำและบริหารงบประมาณของสถานศึกษา เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณสนับสนุนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผน โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำงบประมาณทุกขั้นตอนให้ชัดเจน และให้บุคลากรทุกคนได้รับรู้และเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณ กระบวนการงบประมาณจะต้องประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ การจัดทำงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณการบริหารงบประมาณ และการประเมินผลงบประมาณ ซึ่งแนวทางแก้ปัญหานี้สอดคล้องกับแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546ข, 58-59)

ได้เสนอแนะให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เตรียมการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้สถานศึกษาไว้ว่า การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน และระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้กระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ ให้สถานศึกษา ดังนั้น ต้องมีการปรับปรุงวิธีการจัดสรรงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินอุดหนุนรายหัวเป็นรายบุคคล และกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณและการใช้จ่ายเงินให้กับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา มีความอิสระในการบริหารงบประมาณ และใช้จ่ายเงินด้วยตนเอง แต่ทั้งนี้ สถานศึกษาเอง ก็ต้องมีการวางแผนการบริหาร และควบคุมงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการมีรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ ใช้ในการตรวจสอบประเมินผลด้วย ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดหลักเกณฑ์หรือกระบวนการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนองบประมาณ การอนุมัติและการจัดสรรงบประมาณ การบริหาร และการควบคุมงบประมาณ และการติดตามรายงานผลเป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา นอกจากจะกำหนดกระบวนการงบประมาณของสถานศึกษาแล้ว ตามหลักการของการบริหารงบประมาณโรงเรียนจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับนักเรียน ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำและบริหารงบประมาณด้วย เมื่อมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจด้านงบประมาณไปที่โรงเรียนแล้ว อำนาจการตัดสินใจไม่ควรอยู่ที่ผู้บริหาร โรงเรียนแต่

ผู้เดียว แต่ควรให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับงบประมาณด้วย จะทำให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และร่วมรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในอำเภอพระประแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และดำเนินการตามหลักการของกระบวนการจัดทำงบประมาณ ผลของการวิจัยทำให้ได้รูปแบบกระบวนการ จัดทำงบประมาณของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ซึ่งจะประโยชน์กับผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำและบริหารงบประมาณด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากขึ้น นำไปสู่การแก้ปัญหาด้านการศึกษาของประเทศไทยที่มีการลงทุนด้านการศึกษาสูง แต่มีปัญหาด้านคุณภาพ

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการบริหารงานธุรการของโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

### ขอบเขตการวิจัย

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 120 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 92 คน โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน

#### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

##### 2.1 ตัวแปรต้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

##### 2.1.1 สถานภาพวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. ระดับปริญญาตรี
2. สูงกว่าปริญญาตรี

##### 2.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

1. ต่ำกว่า 10 ปี
2. 10-20ปี
3. 20ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้แก่ ด้านการบริการ ด้านงบประมาณ ด้านการเงินและบัญชี และด้านพัสดุครุภัณฑ์

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ประเภทของข้อมูลเป็นข้อมูลเชิงปริมาณลักษณะเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating scale ) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ(Likert Scale) คือมีความคิดเห็นระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นระดับมาก มีความคิดเห็นระดับปานกลาง มีความคิดเห็นระดับน้อย มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

โดยข้อคำถามครอบคลุมลักษณะความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ภายใน 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การบริการ จำนวน 10 ข้อ

ด้านที่ 2 งบประมาณ จำนวน 10 ข้อ

ด้านที่ 3 การเงินและบัญชี จำนวน 10 ข้อ

ด้านที่ 4 พัสดุและครุภัณฑ์ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับเพศและอายุในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยเทียบกับเกณฑ์การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

| คะแนนเฉลี่ย | การแปลความหมาย |                                                                                                                                                |
|-------------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.50 – 5.00 | หมายถึง        | มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระดับมากที่สุด  |
| 3.50 – 4.49 | หมายถึง        | มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระดับมาก        |
| 2.50 – 3.49 | หมายถึง        | มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระดับปานกลาง    |
| 1.50 – 2.49 | หมายถึง        | มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระดับน้อย       |
| 1.00 – 1.49 | หมายถึง        | มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระดับน้อยที่สุด |

4.เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

5.เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ใช้การทดสอบ โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hot Comomparison)

#### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1.สถิติที่ใช้ทดสอบเครื่องมือ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม  
ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2.สถิติเชิงพรรณนา ใช้หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean หรือ  $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)

### 3.สถิติเชิงอนุมาน

3.1การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติค่าที (Independent t-test)

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง 3 กลุ่ม เพียง 2 ตัว ใช้ค่าสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ

## ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 92 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10-20 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี
2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกัน

## อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่ามีประเด็นควรนำมาอภิปรายดังนี้

- 1.ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้บริการ มีบุคลิกภาพที่ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบสูง มีใจเปิดกว้าง พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความ

ซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม มีความอดทนอดกลั้น มีความเสียสละ มีความ  
สม่ำเสมอมั่นคง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร มีความกล้าในการพูดและการ  
ปฏิบัติ มีความตื่นตัวอยู่เสมอ เป็นผู้ประสานงานที่ดี รู้จักพัฒนาตนเอง มีความเป็นประชาธิปไตย  
นอกจากนั้น ผู้ให้บริการควรเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอีกด้วย ซึ่ง  
สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนัส พลายชุม (2545,หน้า บทคัดย่อ) ,ดรุณี คงสุวรรณ (2545,หน้า บทคัดย่อ  
) ,ไพโรจน์ ไรจนพิกุล (2545,หน้า บทคัดย่อ) , วิจิตร จิตรวสินกุล (2547,หน้า บทคัดย่อ) ,สุธีรา ตะริโย  
(2549,หน้า บทคัดย่อ) , สักริน อยู่ผ่อง (2549,หน้าบทคัดย่อ) และสามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการบริการ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนใน  
อำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ  
มากและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูต้องการให้ผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพที่ดี มีความพร้อมและ  
สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม นอกจากนั้นแล้วผู้ให้บริการจะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อ  
ผู้ร่วมงาน คือ ต้องมีความยิ้มแย้มแจ่มใส ให้การช่วยเหลือ ผู้ร่วมงาน รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้ เกียรติและ  
ยกย่องผู้ร่วมงาน ให้ผู้ร่วมงานพบ ได้ง่าย รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน วางตัวเสมอต้นเสมอปลาย  
วางตัวเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการควบคุม อารมณ์ ทักทายสนทนาปราศรัยกับ ผู้ร่วมงาน  
อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธีรา ตะริโย (2549,หน้า  
บทคัดย่อ) , สักริน อยู่ผ่อง (2549,หน้าบทคัดย่อ)

1.2 ด้านงานงบประมาณ พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียน  
ในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ใน  
ระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความเชื่อว่าผู้ให้บริการที่ดีต้องมีความสามารถในการ  
บริหารสูง สามารถนำพาให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึง  
ให้ความสำคัญด้านความสามารถในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริต  
มีความสุภาพอ่อนน้อมมีความหนักแน่นไม่หุนเหิน  
มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีความยุติธรรมไม่มีอคติ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีศีลธรรมและ  
วัฒนธรรมอันดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธีรา ตะริโย  
(2549,หน้า บทคัดย่อ) , สักริน อยู่ผ่อง (2549,หน้าบทคัดย่อ) สมใจ กอปรสิริพันธ์ (2549,หน้าบทคัดย่อ)

1.3 ด้านการเงินและการบัญชี พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณใน  
โรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม  
อยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูต้องการให้ผู้ให้บริการมีความชัดเจนและ  
ถูกต้องในการเบิกจ่ายและการทำบัญชี มีการจัดระบบงานด้านการเงินสะดวก คล่องตัว มีระเบียบและเป็น

ปัจจุบันมีการสนับสนุนการเงินในการจัดกิจกรรมของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่การเงินโดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ และมีมนุษยสัมพันธ์และการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ทางการเงินทำให้ผู้รับบริการมีความประทับใจในการบริการของเจ้าหน้าที่การเงิน ข้าราชการด้านการเงินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือได้ตรงตามระเบียบของทางราชการ เจ้าหน้าที่การเงินให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติของการเบิก จ่ายเงินได้ชัดเจนจนเกิดความเข้าใจ การออกไปเสร็จรับเงินถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา ขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินมีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุธีรา ตะริโย (2549,หน้า บทคัดย่อ) , สักกริน อยู่ผ่อง (2549,หน้าบทคัดย่อ) สมใจ กอปรสิริพันธ์ (2549,หน้าบทคัดย่อ)

1.4 ด้านพัสดุและครุภัณฑ์พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการสำรวจครุภัณฑ์อย่างเป็นระบบจัดเก็บเข้าแฟ้มเพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบ มีการส่งรายงานประจำปีให้หัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบครุภัณฑ์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถดำเนินการแก้ไข ช่อมแซมครุภัณฑ์ได้ มีการลงทะเบียนคุมครุภัณฑ์อย่างเป็นระบบและรหัสประจำครุภัณฑ์ สามารถเบิกครุภัณฑ์จากเจ้าหน้าที่ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว สั้น ปังงบประมาณมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่อย่างเป็นระบบ มีการประสานงานกับสำนักงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารการซ่อมเพื่อเป็นเอกสารอ้างอิงให้กรรมการตรวจรับ มีการให้บริการที่รวดเร็วตามเวลาที่กำหนดมีการขออนุมัติและขั้นตอนในการขอใช้บริการที่เหมาะสม สามารถขอตรวจสอบตามรายการที่เบิกครุภัณฑ์ ที่สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับ สุธีรา ตะริโย (2549,หน้า บทคัดย่อ) , สักกริน อยู่ผ่อง (2549,หน้าบทคัดย่อ) สมใจ กอปรสิริพันธ์ (2549,หน้าบทคัดย่อ)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยคุณลักษณะ 2 ส่วนหลัก 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านส่วนตัวและคุณลักษณะด้านวิชาชีพ ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้น จึงต้องการผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง ทั้งความรู้ด้านวิชาการ หรือความรู้ทางวิชาชีพ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับระเบียบ หรือกฎหมายใดๆที่เกี่ยวข้องสามารถนำพาให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับสุธีรา ตะริโย (2549,หน้า บทคัดย่อ) , สักกริน อยู่ผ่อง (2549,หน้าบทคัดย่อ) สมใจ กอปรสิริพันธ์ (2549,หน้าบทคัดย่อ)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอพระประแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้

เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ต่างก็ต้องการผู้ให้บริการที่ได้รับการพัฒนาด้วยการอบรมให้มีความรู้ความสามารถ อีกทั้งได้ผ่านการอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง และจากการปฏิรูปการศึกษา ส่งผลให้ผู้ให้บริการได้รับการประเมินความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด จึงทำให้มีการบริหารงบประมาณ มี 4 ด้าน ด้านที่ 1 การบริการ ได้แก่ มีการแข่งขันตอนและเงื่อนไขในการขอรับบริการให้ทราบอย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับด้วยความสุภาพเรียนร้อยยิ้มแย้มแจ่มใส มีการให้บริการความรู้ความเข้าใจและให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการขอรับบริการ มีการกำหนดวัน เวลาในการให้บริการเป็นไปตามที่ประกาศ มีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีการให้บริการที่ค้ำใจประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ ด้านที่ 2 งานงบประมาณ ได้แก่ มีการจัดทำแผน กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต และวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดทำและเสนอของบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา มีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ยากจนมีการสนับสนุนและจัดหาทุนอาหารกลางวันให้นักเรียนที่ยากจน มีการตรวจสอบติดตามผล ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณอย่างเป็นระบบ ด้านที่ 3 การเงินและบัญชี ได้แก่ มีความชัดเจนและถูกต้องในการเบิกจ่ายและการทำบัญชี มีการจัดระบบงานด้านการเงินสะดวก คล่องตัว มีระเบียบและเป็นปัจจุบัน มีการสนับสนุนการเงินในการจัดกิจกรรมของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่การเงิน โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ ความมีมนุษยสัมพันธ์และการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ทางการเงิน ด้านที่ 4 พัสดุและครุภัณฑ์ ได้แก่ มีการสำรวจครุภัณฑ์อย่างเป็นระบบจัดเก็บเข้าแฟ้มเพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบ มีการส่งรายงานประจำปีให้หัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบครุภัณฑ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซมครุภัณฑ์ได้ มีการลงทะเบียนครุภัณฑ์อย่างเป็นระบบและรหัสประจำครุภัณฑ์ สามารถเบิกครุภัณฑ์จากเจ้าหน้าที่ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว เพราะผู้ให้บริการจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์จะต้อง ให้ครูได้ใช้ความรู้และความสามารถเต็มศักยภาพ ให้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ทีมงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากรในโรงเรียน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอมะนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนในอำเภอมะนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ดังนี้

1.1 ด้านการบริการ ควรมีความหนักแน่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี และเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี

1.2 ด้านงบประมาณ ควรพัฒนาความสามารถของตนเองในการวางแผน การมอบหมายงาน และการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ควรเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานและหน่วยงาน

1.3 ด้านการเงินและการบัญชี ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาวิชาการ ควรใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และมีความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านพัสดุและครุภัณฑ์ มีความรู้ความสามารถ มีความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

### เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ แสนพงษ์. (2552). การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

รุ่ง แก้วแดง. (2542). ปฏิบัติการศึกษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน จำกัด (มหาชน).  
อารีลักษณ์ พงษ์โสภา. กระบวนการงบประมาณที่มีความสัมพันธ์ กับสัมฤทธิ์ผลของการบริหารงบประมาณกรณีสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545

Oden; & Picas, 2004:250; Thomson; & wood. 1998,107 Oserar T. Jarvis, อ้างถึงในกิติ มา ปรีดีดิolk, การบริหารและการนิเทศการศึกษางานเบื้องต้น.กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, 2532

อนันต์ เกตุวงศ์ “หลักและเทคนิคการวางแผน ”.พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541  
พิระพันธ์ มรัตน์. “การประเมินแผนปฏิบัติประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543

อัจฉรา ชีวะตระกูล. “การนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์มาใช้ในการบริหารราชการ” Fac. Of commerce and Accountancy. 2548

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. 2546

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. 29 ปีกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์อักษรไทย  
กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร:วัฒนาพานิช

พนัส หันนาดิษฐ์. (2529). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช

Beck; & Murphy. Small Business and Globalization: 1996

Ayala; & Perotti, 2002, citing Alisina; et al. 1995